

Seurattu SDK 138/2024 saakka.

7.4.2000/344

Laki todistelun turvaamisesta teollis- ja tekijänoikeuksia koskevissa riita-asioissa

Katso tekijänoikeudellinen huomautus [käyttöehdoissa](#).

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Soveltamisala

Tässä laissa säädetään todistelun turvaamisesta riita-asiaissa, joka perustuu seuraavissa laeissa säädettyjen teollis- tai tekijänoikeuksien loukkaamiseen:

- 1) tekijänoikeuslaki ([404/1961](#));
- 2) patenttilaki ([550/1967](#));
- 3) hyödyllisyysmallioikeudesta annettu laki ([800/1991](#));
- 4) yksinoikeudesta integroidun piirin piirimalliin annettu laki ([32/1991](#));
- 5) tavaramerkkilaki ([544/2019](#)); ([26.4.2019/550](#)).
- 6) mallioikeuslaki ([221/1971](#));
- 7) toiminimilaki ([128/1979](#)); tai
- 8) kasvinjalostajanoikeudesta annettu laki ([1279/2009](#)). ([26.4.2019/550](#)).

Tätä lakia sovelletaan myös todistelun turvaamiseen riita-asiaissa, joka koskee: ([10.8.2018/602](#)).

1) viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain ([621/1999](#)) [24 §:n](#) 1 momentin 20 ja 21 kohdassa säädetyn salassapitovelvollisuuden rikkomiseen perustuvan vahingon korvaamista lääkelain ([395/1987](#)) tai kemikaalilain ([744/1989](#)) mukaisissa asioissa;

2) liikesalaisuuslaissa ([595/2018](#)) tarkoitetun liikesalaisuuden tai teknisen ohjeen oikeudettomaan käyttöön tai ilmaisemiseen perustuvan vahingon korvaamista tai mainitun lain 8 §:ssä tarkoitetun kiellon määräämistä. ([10.8.2018/602](#)).

Tämän lain 7 a §:ssä säädetään tiedonsaannista 1 momentissa tarkoitetussa riita-asiaissa. ([21.7.2006/678](#)).

KemikaaliL [744/1989](#) on kumottu KemikaaliL:lla [599/2013](#).

2 §

Turvaamistoimen sisältö

Todistelun turvaamiseksi toimivaltainen tuomioistuin voi määrätä, että sellainen aineisto, jolla voidaan olettaa olevan todisteena merkitystä 1 §:ssä tarkoitetussa riita-asiaissa, pannaan takavarikkoon. Takavarikon lisäksi tai

sen sijasta tuomioistuin voi määrätä muusta, ei kuitenkaan takavarikkoa ankarammasta toimenpiteestä, joka on todistusaineiston hankkimiseksi tai säilyttämiseksi tarpeen.

Päätätessään turvaamistoimen määräämisestä tuomioistuimen tulee kiinnittää huomiota siihen, että vastapuolelle ei turvattavaan etuuteen nähden aiheudu kohtuutonta haittaa.

3 §

Turvaamistoimipäätöksen edellytykset

Turvaamistoimi voidaan määrätä, jos

1) hakija saattaa todennäköiseksi, että hänellä on 1 §:ssä tarkoitettu oikeus, joka voidaan vahvistaa ulosottolain (37/1895) 3 luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitettulla ratkaisulla, ja että hänen oikeuttaan loukataan tai loukkaus on välittömästi toteutumassa; ja

2) on olemassa vaara, että vastapuoli tai se, jonka hallussa aineisto on, kätkee, hävittää tai luovuttaa todistusaineistoa tai muulla tavoin menettelee todistusaineiston säilymistä vaarantavalla tavalla.

UlosottoL 37/1895 on kumottu Ulosottokaarella 705/2007, ks. Ulosottokaari 705/2007 3 luku 1 §.

4 §

Väliaikainen turvaamistoimipäätös

Jos turvaamistoimen tarkoitus saattaa muuten vaarantua, tuomioistuin voi hakijan pyynnöstä antaa väliaikaisen turvaamistoimipäätöksen varaamatta vastapuolelle tilaisuutta tulla kuulluksi. Määräys on voimassa, kunnes tuomioistuin toisin määrää.

5 §

Turvaamistoimipäätöksen täytäntöönpano

Ulosottomiehellä on oikeus tarvittaessa saada turvaamistoimipäätöksen täytäntöönpanoa varten poliisilta virka-apua. Ulosottomies saa tarpeen vaatiessa käyttää turvaamistoimen täytäntöönpanossa apunaan esteetöntä asiantuntijaa. Asiantuntijan esteellisyyteen sovelletaan, mitä oikeudenkäymiskaaren 17 luvun 35 §:n 2 momentissa säädetään asiantuntijan esteellisyydestä. Hakija tai hakijan edustaja voi kuitenkin toimia asiantuntijana, jos on todennäköistä, ettei se johda tiedon saamiseen asiaan kuulumattomasta yksityisestä liikesalaisuudesta. (10.8.2018/602).

Ennen asiantuntijan kutsumista ulosottomiehen on varattava hakijalle tilaisuus tulla kuulluksi. Myös vastapuolelle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi, jollei kysymyksessä ole väliaikaisen turvaamistoimipäätöksen täytäntöönpano.

Ulosottomiehellä on oikeus ottaa valokuvia, kopioita ja näytteitä, tehdä kuva- ja ääninauhoitteita sekä ryhtyä muuhun toimenpiteeseen, joka on tarpeen turvaamistoimipäätöksen täytäntöönpanossa. Täytäntöönpano on toimitettava siten, että siitä aiheutuu mahdollisimman vähän haittaa vastapuolelle tai sille, jonka hallussa omaisuus on.

Tässä laissa tarkoitetun turvaamistoimen täytäntöönpanossa noudatetaan lisäksi soveltuvin osin, mitä ulosottolain 7 luvussa säädetään oikeudenkäymiskaaren 7 luvun nojalla määrätyn turvaamistoimen täytäntöönpanosta.

UlosottoL 37/1895 on kumottu Ulosottokaarella 705/2007, ks. Ulosottokaari 705/2007 8 luku. Ks. PoliisiL 872/2011 9 luku 1 §.

6 §

Vaitiolovelvollisuus

Tässä laissa tarkoitetun asiantuntijan sekä asianosaisaseman perusteella salassa pidettäviä tietoja saaneen hakijan vaihtolovelvollisuudesta ja hyväksikäyttökiellosta säädetään viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa.

7 §

Täydentävät säännökset

Tässä laissa tarkoitetusta turvaamistoimesta on muutoin voimassa, mitä oikeudenkäymiskaaren 7 luvussa säädetään turvaamistoimista.

7 a § (21.7.2006/678)

Tiedonsaanti riita-asiassa

Tuomioistuin voi 1 §:n 1 momentissa tarkoitetussa laissa säädetyn teollis- tai tekijänoikeuden loukkaamista koskevassa riita-asian oikeudenkäynnissä kantajan vaatimuksesta määrätä vastaajan, jonka on todettu loukanneen tällaista oikeutta kaupallisessa laajuudessa, antamaan tarpeelliset tiedot oikeutta loukkaavien tavaroiden tai palvelujen alkuperästä ja jakeluverkosta. Määräystä ei kuitenkaan saa antaa, jos siitä aiheutuisi vastaajalle tiedonsaannin merkitykseen verrattuna kohtuutonta haittaa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuja tietoja ovat:

- 1) tavaroiden tai palvelujen tuottajien, valmistajien, jakelijoiden, toimittajien, haltijoiden sekä tukku- ja vähittäiskauppiainden nimet ja osoitteet;
- 2) tiedot tuotettujen, valmistettujen, toimitettujen, vastaanotettujen tai tilattujen tavaroiden taikka palvelujen määrästä sekä niistä saaduista hinnoista.

Tuomioistuin voi määrätä vastaajan antamaan tässä pykälässä tarkoitettut tiedot sakon uhalla. Tuomioistuin määrää, miten tiedot annetaan. Vastaajan velvollisuudesta tai oikeudesta kieltäytyä kertomasta seikkaa on voimassa, mitä oikeudenkäymiskaaren 17 luvussa säädetään todistajasta.

Tuomioistuin voi erityisestä syystä määrätä, että tässä pykälässä tarkoitettua määräystä on noudatettava ennen kuin se on saanut lainvoiman.

7 b § (10.8.2018/602)

Oikeuspaikka

Edellä 1 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa tässä laissa tarkoitetusta turvaamistoimesta sekä 7 a §:n mukaisesta tiedoksisaantia koskevasta määräyksestä päättää markkinaoikeus, jos pääasian oikeudenkäynti on vireillä markkinaoikeudessa tai sen käsittely markkinaoikeudessa on päättynyt eikä muutoksenhakua varten säädetty aika ole kulunut umpeen. Markkinaoikeus päättää turvaamistoimesta ja 7 a §:n mukaisesta tiedoksisaantia koskevasta määräyksestä myös, jos pääasiaa koskeva oikeudenkäynti ei ole vielä vireillä.

Edellä 1 §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa tässä laissa tarkoitetusta turvaamistoimesta päättää kärjäoikeus, jos pääasian oikeudenkäynti on vireillä kärjäoikeudessa tai sen käsittely kärjäoikeudessa on päättynyt eikä muutoksenhakua varten säädetty aika ole kulunut umpeen, tai markkinaoikeus, jos pääasian oikeudenkäynti on vireillä markkinaoikeudessa tai sen käsittely markkinaoikeudessa on päättynyt eikä muutoksenhakua varten säädetty aika ole kulunut umpeen. Jos pääasiaa koskeva oikeudenkäynti ei ole vielä vireillä, turvaamistoimesta päättää se tuomioistuin, joka on toimivaltainen käsittelemään pääasian.

Markkinaoikeuden ohella myös yhdistetystä patenttituomioistuimesta Brysselissä 19 päivänä helmikuuta 2013 tehdyssä sopimuksessa (2013/C 175/01) tarkoitettu yhdistetty patenttituomioistuin käsittelee eurooppapatentteihin liittyviä turvaamistomiasiota siten kuin mainitussa sopimuksessa määrätään.

Markkinaoikeus ei saa päättää turvaamistoimesta, jos turvaamistoimea koskeva asia tai sitä koskeva pääasia on vireillä yhdistetyssä patenttituomioistuimessa. Markkinaoikeus ei myöskään saa päättää turvaamistomiasiasta,

joka yhdistetystä patenttitoimioistuimesta tehdyn sopimuksen mukaan kuuluu yhdistetyn patenttitoimioistuimen yksinomaiseen toimivaltaan.

Muutoin tässä laissa tarkoitettusta turvaamistoimesta ja 7 a §:n mukaisesta tiedoksisaantia koskevasta määräyksestä päättää oikeudenkäymiskaaren 7 luvun 4 §:n 1 momentin mukaan toimivaltainen tuomioistuin.

8 §

Voimaantulosäännös

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä toukokuuta 2000.

HE 119/1999, LaVM 4/2000, EV 29/2000

Muutossäädösten voimaantulo ja soveltaminen:

21.7.2006/678:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 2006.

Riita-asiaan, joka on tullut vireille ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

HE 26/2006, LaVM 6/2006, EV 67/2006

31.1.2013/120:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 2013.

Jos pääasia on tullut käräjäoikeudessa vireille ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä sovelletaan 2 momentissa säädetyn lisäksi myös, jos turvaamistointa on haettu tai 7 a §:n mukaista määräystä koskeva vaatimus on esitetty ennen tämän lain voimaantuloa. Jos pääasia, joka liittyy tässä momentissa tarkoitettuun turvaamistoiimeen tai 7 a §:n mukaista määräystä koskevaan vaatimukseen, pannaan kuitenkin vireille markkinaoikeudessa, kanne oikeudenkäymiskaaren 7 luvun 11 §:ssä tarkoitettujen vahingon ja kulujen korvaamisesta on pantava vireille markkinaoikeudessa.

HE 124/2012, LaVM 15/2012, EV 158/2012

12.6.2015/745:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2016.

HE 46/2014, LaVM 19/2014, EV 274/2014

8.1.2016/25:

Tämä laki tulee voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana.

Tämä laki on kumottu L:lla 10.8.2018/601, joka on voimassa 15.8.2018 alkaen.

HE 45/2015, TaVM 12/2015, EV 68/2015, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1257/2012 (32012R1257); EUVL N:o L 361, 31.12.2012, s. 1, Neuvoston asetus (EU) N:o 1260/2012 (32012R1260); EUVL N:o L 361, 31.12.2012, s. 89

10.8.2018/602:

Tämä laki tulee voimaan 15 päivänä elokuuta 2018.

Lain 7 b §:n 3 ja 4 momentti tulevat kuitenkin voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana.

Ennen tämän lain voimaantuloa vireille tulleiden asioiden käsittelyyn tuomioistuimessa sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

HE 49/2018, TaVM 11/2018, EV 70/2018, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2016/943/EU (32016L0943); EUVL L 157, 15.6.2016, s. 1
26.4.2019/550:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä toukokuuta 2019.

HE 201/2018, TaVM 38/2018, EV 281/2018, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2015/2436/EU (32015L2436); EUVL L 336, 16.12.2015, s. 1

Finlex › Lainsäädäntö › Ajantasainen lainsäädäntö › Vuosi 2000 › 7.4.2000/344

Finlex ® on oikeusministeriön omistama oikeudellisen aineiston julkinen ja maksuton Internet-palvelu.

Finlexin sisällön tuottaa ja sitä ylläpitää Edita Lakitieto Oy. Oikeusministeriö tai Edita eivät vastaa tietokantojen sisällössä mahdollisesti esiintyvistä virheistä, niiden käytöstä käyttäjälle aiheutuvista välittömistä tai välillisistä vahingoista tai Internet-tietoverkossa esiintyvistä käyttökatkoista tai muista häiriöistä.